

Verslag Ontwikkelgesprek naar aanleiding van de accreditaties van de opleidingen Finance & Control en Finance, Tax and Advice

Op 11 januari vond het ontwikkelgesprek in het kader van de accreditaties van de HU-opleidingen Finance & Control (F&C) en Finance, Tax and Advice (FTA) plaats. De volgende twee onderwerpen staan op de agenda: de flexibilisering van het curriculum en nieuwe vormen van afstuderen/afstudeerfase.

Aanwezig zijn:

- De secretaris van de NQA, secretaris panel FTA, toehoorder en procesbewaking;
- De voorzitter accreditatie HU-FTA; docent-onderzoeker Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN), onderwerp afstuderen;
- De voorzitter accreditatie HU-FC, programmamanager flexibilisering 13 deeltijdopleidingen Christelijke Hogeschool Ede (CHE), onderwerp flexibilisering;
- De opleidingsmanager Hogeschool Utrecht (HU) FTA/FSM;
- De opleidingsmanager Hogeschool Utrecht (HU) F&C;
- De secretaris van de Hogeschool Utrecht (HU), Institute for Finance & Accounting, notulist.

1. Flexibilisering van het curriculum

Veel hogescholen zijn bezig met de flexibilisering van het curriculum. Het flexibiliseren van het curriculum is een veranderkundig issue, een ontdekking en een tijdrovend proces waarbij de hoofdvraag is: waarom wil een opleiding flexibiliseren en hoe flexibel moet de opleiding zijn? Twee argumenten zijn van belang: enerzijds is studentgevraagd onderwijs een kans voor studenten – je doet een individuele student recht, anderzijds speelt het landelijke beleid wat wellicht ontwikkelt naar financiering per studiepunt ook een rol.

Bij de CHE en de HAN is ervaring met flexibiliseren opgedaan bij het deeltijdonderwijs en bij de HAN ook bij het voltijdonderwijs, bij de HU met het deeltijdonderwijs. Een voorwaarde voor het succesvol ontwikkelen en uitvoeren van een flexibel curriculum is het meenemen en enthousiasmeren van docenten. Het blijkt dat als een team in een later stadium aanhaakt er meer weerstand is, omdat het team de eerste fase niet heeft meegemaakt.

Bij de CHE bestaat het curriculum van de economische opleidingen uit 8 modules; daarvan zijn er 3 specifiek en 5 generiek. Gekozen is voor hoofdstromen/'olifantenpaden', totale individuele routes zijn erg arbeidsintensief. De student kiest voor een beroepsproduct en geeft zelf aan welke de leeruitkomst daarmee aangetoond wordt. Reflectie en theoretische onderbouwing gaan hand in hand.

Bij de HAN is het deeltijdonderwijs modulegewijs ontwikkeld en werkt International Business met keuzevakken; vanaf jaar 2 kan er uit vernieuwende modules (zgn. "electives") worden gekozen en is dus ruimte om vrije keuzes te maken naast het vaste programma. Verbreding is ook mogelijk in de minorruimte. Academiebreed wordt er overgestapt op thema-onderwijs, omdat dat meer mogelijkheden voor flexibiliteit biedt dan samenhangend onderwijs.

Bij de HU hebben de finance-opleidingen een instituutsbrede propedeuse wat het eenvoudig maakt voor studenten om te switchen. Ervaring leert dat er studenten zijn die blij zijn met de gebaande paden, maar dat er ook studenten zijn die meer vrijheid wensen m.b.t. het curriculum. Het kan interessant zijn om vanuit de drie specifieke opleidingen andere toets(vorm)en aan te bieden.

2. Nieuwe vormen van afstuderen

Wat zijn mogelijkheden voor studenten om bij afstuderen aan te tonen dat zij de juiste kennis en vaardigheden beheersen zonder dat zij een traditionele (onderzoeks)scriptie hebben geschreven? Landelijke trend bij hogescholen o.a. vanuit de vraag van bedrijven, is om meer met beroepsproducten te werken en minder met theoretische onderleggers.

Studenten zien de afstudeerfase vaak als een verplichte afronding van hun studie. Om die fase interessant te maken heeft de HAN gekozen voor een vernieuwde opzet. Vanaf februari 2021 heeft de student een keuze uit twee varianten;

1. Het doorlopen van een traineeship, een stage in een bedrijf en het opleveren van een beroepsproduct met verbetervoorstellen of
2. Vanuit een leergemeenschap in samenwerking met het lectoraat Finance Futureproof een opdracht doen (creëren) waar naast de geïntegreerd accounting waarden, onderdelen als hrm, mvo worden meegenomen; er is sprake van meervoudige waardecreatie.

De CHE geeft ook aan dat de tijd er rijp voor is om met beroepsproducten te werken; het afstudeerproduct kan bestaan uit een portfolio van beroepsproducten die samen het eindniveau aantonen. Advies en onderbouwing (de onderlegger) worden losgetrokken. Competenties worden integraal getoetst. Studenten krijgen diverse vaardigheden in hun skillsbox. Goede praktijkcasussen en goede begeleiding is voorwaarde voor het slagen hiervan.

Het is zinvol dat hogescholen ervaringen delen en dat opleidingen binnen één hogeschool gekoppeld worden waarbij verandergezinde opleidingen het goede voorbeeld kunnen zijn voor opleidingen die dat minder zijn. Zo kunnen opleidingen elkaar enthousiasmeren en kunnen ervaringen gedeeld worden. Voorwaarde voor flexibilisering is ruimte te geven om initiatieven uit te proberen en om risico's te nemen. Opleidingen en studenten gaan dan samen leren en samen zoeken, een proces waar iedereen wijzer van wordt.